

V Jornades: La igualtat també s'aprèn

La igualdad también se aprende

Direcció / Dirección:

Aula Magna. Facultat de Filosofia i C.C. de l'Educació.
Avda. Blasco Ibáñez, 30, Universitat de València

Entrada lliure / Entrada libre

No cal inscriure's / No es necesario inscribirse

Subvencionat per / Subvencionado por:

Vicerectorat de Cultura, Igualtat i Planificació

Col·laboren / Colaboran:

Departament de Didàctica i Organització Escolar.

Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació.

Departament de Teoria de l'Educació.

Departament de Mètodes d'Inv estigació i Diagnòstic en Educació.

Comissió de Cultura de la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació.

Comissió d'Igualtat de la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació.

Colegio Oficial de Educadores y Educadoras Sociales de la Comunidad Valenciana.

Comissió organitzadora / Comisión organizadora:

Mª José Chisvert Tarazona
Inmaculada Chivas Sánchis
Sandra García de Fez
Roser Grau Vidal
Inmaculada López Francés
Davinia Palomares Montero
Mª Jesús Perales Montolío

Amparo Pérez Carbonell
Genoveva Ramos Santana
Luz Sanfeliu Gimeno
Victoria Vázquez Verdera
Mª Isabel Viana Orta
Mónica Villar Herrero

Pensar i educar des de la perspectiva de gènere

Pensar y educar desde la perspectiva de género

Las V Jornades, "La igualdad también se aprende. Pensar y educar desde la perspectiva de género: ¿Qué se hace desde las escuelas?" nacen de una toma de conciencia colectiva sobre la relevancia de trabajar y seguir avanzando en materia de igualdad, prevención de la violencia de género y coeducación con el objetivo de transformar las formas de hacer y pensar la educación de todos los colectivos implicados en ella. Los cambios producidos, a pesar de su gran importancia, no han supuesto que la igualdad de género profundice o se instale en el sistema educativo español, puesto que, tal y como nos advierte Marina Subirats (2014), en todos sus niveles se sigue transmitiendo una cultura androcéntrica que ignora en gran medida la existencia de las mujeres y toma la figura masculina como único patrón de lo humano. Consideramos por esta razón que es necesario seguir trabajando y motivando a mujeres y hombres a que reflexionen y compartan propuestas coeducativas desarrolladas para prevenir y erradicar el sexismo en las aulas, transformar las relaciones entre las personas, utilizar un lenguaje igualitario y apostar por el cuidado y la no violencia de género.

Les V Jornades, "La igualtat també s'aprèn. Pensar i educar des de la perspectiva de gènere: Què es fa des de les escoles?" neixen d'una presa de consciència col·lectiva sobre la rellevància de treballar i seguir avançant en matèria d'igualtat, prevenció de la violència de gènere i coeducació amb l'objectiu de transformar les formes de fer i pensar l'educació de tots els col·lectius implicats en ella. Els canvis produïts, malgrat la seva gran importància, no han suposat que la igualtat de gènere aprofundeixi o s'instal·li en el sistema educatiu espanyol, ja que, tal com ens adverteix Marina Subirats (2014), en tots els seus nivells se segueix transmetent una cultura androcèntrica que ignora en gran manera l'existència de les dones i pren la figura masculina com a únic patró de l'humà. Considerem per aquesta raó que és necessari seguir treballant i motivant a dones i homes al fet que reflexionen i comparteixen propostades coeducatives desenvolupades per prevenir i erradicar el sexisme a les aules, transformar les relacions entre les persones, utilitzar un llenguatge igualitari i apostar per la cura i la no violència de gènere.

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

**La igualtat també s'aprèn:
Pensar i educar des de la perspectiva de gènere**

Què es fa des de les escoles?

*La igualdad también se aprende:
Pensar y educar desde la perspectiva de género*

¿Qué se hace desde las escuelas?

Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació

26 d'octubre de 2016

Aula Magna

PROGRAMA

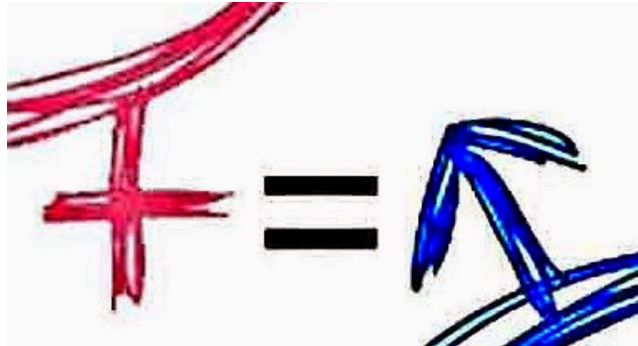
Sesión de Mañana

- 09.30 h.** Inauguració i Presentació de la Jornada. A cargo del Decano de la Facultad de Filosofía y CC. de la Educación y la Directora de la Unidad d'Igualtat.
- 10.00 h.** Conferència "Coeducació i violència masclista: què es fa a les escoles?", **Marina Subirats Martori**. Catedràtica emèrita del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aula Magna.
- 11.30 h.** Pausa-Café
- 12.00 h.** Tallers simultànies (A)
- Taller 1. "La respuesta de la escuela a la diversidad", **Inmaculada López- Francés**, Profesora del Departamento de Teoría de la Educación Universitat de València y **Mónica Villar Herrero**. Educadora Social en el Punto de Encuentro Familiar Valencia y Profesora del Departamento Educación Comparada e Historia de la Educación, Universitat de València. Sala de Juntas.
- Taller 2. "Represent(nos) l'amor romàntic", **Jorge Cascales Ribera**, Educador Social y miembro del Grup d'Homes en Tropol de Valencia. **Sonia Rubio Romaguera**, Trabajadora Social y miembro del Col·lectiu Adona't Espurnes Feministes. Saló de Grados.
- 14.00 h.** Cierre sesión de mañana

Sesión de Tarde

- 16.00 h.** Conferència "El sexismo en las aulas, un abordaje transversal", **Consuelo Debón**. Pedagoga, Especialista en formación contra el sexismo ambivalente. Aula Magna.
- 17.30 h.** Pausa-Café
- 18.00 h.** Tallers simultànies (B)
- Taller 3. "Prevenció de la Violència de Gènere en l'adolescència i a les aules", **Encarna Canet**. Trabajadora Social y profesora del Departamento de Trabajo Social de la Universitat de València. Sala de Juntas.
- Taller 4. "La Igualdad como vivencia; una propuesta (in)formativa para la comunidad educativa desde los Técnicos Superiores en Promoción de la Igualdad de Género", **Lola López Burló**, profesora de Intervención Sociocomunitaria y Psicóloga, y **Ángel Heras Marbán**, profesor de Intervención Sociocomunitaria, maestro, antropólogo social y cultural. Saló de Grados.
- 20.00 h.** Cierre sesión de tarde

Trataremos de deconstruir mensajes que, a pesar de su sutileza, continúan avalando la legitimidad de discursos y conductas sexistas en el espacio escolar y que dificultan una verdadera educación para la igualdad de género. Pero también deseamos rescatar el movimiento coeducativo que surge en los años ochenta en el Estado español, con amplias influencias del movimiento de renovación pedagógica, nacido en clara oposición a la escuela franquista. Este movimiento, representado por profesorado progresista y muy activo, aunque no demasiado amplio en número, mostró una nueva forma de hacer educación en las aulas desde la reflexión práctica sobre el género. También se dará a conocer el proceso de institucionalización sufrido a finales de los años ochenta, momento en el que se aplica una política institucional desde las administraciones central y autonómicas que, asesoradas por Institutos de la mujer u organismos similares, toman conciencia de la insuficiencia de una escuela mixta para garantizar la igualdad de género, si bien este impulso acaba estancándose.

Tractarem de deconstruir missatges que, malgrat la seva subtileza, continuen avalant la legitimitat de discursos i conductes sexistes a l'espai escolar i que dificulten una veritable educació per a la igualtat de gènere. Però també desitgem rescatar el moviment coeducatiu que sorgeix en els anys vuitanta en l'Estat espanyol, amb àmplies influències del moviment de renovació pedagògica, nascut en clara oposició a l'escola franquista. Aquest moviment, representat per professorat progressista i molt actiu, encara que no massa ampli en nombre, va mostrar una nova forma de fer educació a les aules des de la reflexió pràctica sobre el gènere. També es donarà a conèixer el procés d'institucionalització sofert a la fi dels anys vuitanta, moment en el qual s'aplica una política institucional des de les administracions central i autonòmiques que, assessorades per Instituts de la dona o organismes similars, prenen consciència de la insuficiència d'una escola mixta per garantir la igualtat de gènere, si ben aquest impuls acaba estancant-se.

PROGRAMA

Sessió de Matí

- 09.30 h.** Inauguració i Presentació de la Jornada. A càrrec del Degà de la Facultat de Filosofia i CC. de l'Educació i la Directora de la Unitat d'Igualtat.
- 10.00 h.** Conferència "Coeducació i violència masclista: què es fa a les escoles?", **Marina Subirats Martori**. Catedràtica emèrita del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aula Magna.
- 11.30 h.** Pausa-Café
- 12.00 h.** Tallers simultànies (A)
- Taller 1. "La respuesta de la escuela a la diversidad", **Inmaculada López- Francés**, Profesora del Departamento de Teoría de l'Educació Universitat de València i **Mónica Villar Herrero**. Educadora Social en el Punto de Encuentro Familiar Valencia i Profesora del Departament d'Educació Comparada e Història de l'Educació, Universitat de València. Sala de Juntas.
- Taller 2. "Represent(nos) l'amor romàntic", **Jorge Cascales Ribera**, Educador Social i membre del Grup d'Homes en Tropol de València. **Sonia Rubio Romaguera**, Treballadora Social y membre del Col·lectiu Adona't Espurnes Feministes. Saló de Graus.
- 14.00 h.** Tancament de sessió de matí

Sessió de Vesprada

- 16.00 h.** Conferència "El sexismo en las aulas, un abordaje transversal", **Consuelo Debón**. Pedagoga, Especialista en formació contra el sexisme ambivalent. Aula Magna.
- 17.30 h.** Pausa-Café
- 18.00 h.** Tallers simultànies (B)
- Taller 3. "Prevenció de la Violència de Gènere en l'adolescència i a les aules", **Encarna Canet**. Treballadora Social i profesora del Departament de Treball Social de la Universitat de València. Sala de Juntas.
- Taller 4. "La Igualdad como vivencia; una propuesta (in)formativa para la comunidad educativa desde los Técnicos Superiores en Promoción de la Igualdad de Género", **Lola López Burló**, profesora d'Intervenció Sociocomunitària i Psicòloga, i **Ángel Heras Marbán**, professor d'Intervenció Sociocomunitària, mestre, antropòleg social i cultural. Saló de Graus.
- 20.00 h.** Tancament de sessió de vesprada